

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ARILARI YAŞAT, GELECEĞİNİ KAZAN PROJESİ ÇALIŞTAY RAPORU

KEEP BEES ALIVE, EARN YOUR FUTURE
TREESP1.2NEETPRO/P-03/147

Bu rapor Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla orum Valiliği Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyetinin görüşlerini yansıtılmak zorunda değildir.

This report has been produced with the financial assistance of the European Union and the Republic of Turkey. Its contents are the sole responsibility of orum Governorship Central Villages Service Provision Union and do not necessarily reflect the views of the European Union and the Republic of Turkey.

İÇİNDEKİLER

ÇALIŞTAY BİLGİLERİ.....	4
ÖZET.....	6
GİRİŞ	7
YÖNTEM.....	8
Çalıştay Yapısı.....	8
Çalıştay Soruları ve Tartışma Süreci	8
Veri Toplama Yöntemleri.....	8
Veri Analizi	8
Sonuçların Raporlanması.....	8
BULGULAR	11
SONUÇ	23

ÇALIŞTAY BİLGİLERİ

Tarih: 30 Nisan 2024

Yer: ANİTTA OTEL / ÇORUM

Çalıştay Konusu: NEET'lerin İşgücünün Tarım Sektöründe Geliştirilmesi, İstihdamı Ve Çözüm Önerileri

Moderatör Hocalarımız

1. Prof. Dr. Sabiha Kılıç
2. Prof. Dr. Dursun Ali Köse
3. Prof. Dr. Taha Bahadır Saraç
4. Prof. Dr. Deniz Aytaç
5. Prof. Dr. İsmail Yıldırım
6. Prof. Dr. Ufuk Gergerlioğlu
7. Doç. Dr. Yasin Şeker
8. Doç. Dr. Cihat Savsar
9. Dr. Öğr. Üyesi Kübra Müge Daldal
10. Öğr. Gör. Cemal Çevikli

Raportör Öğrencilerimiz

1. Tahsin Parlakyıldız
2. Nida Köse
3. Alperen Demirel
4. Çetin Yasin Özcan
5. Muhammed Halit Şahin
6. Neslihan İnan
7. Nesrin Çınar
8. Ceren Badık
9. Hande Kükürt
10. Kardelen Kurt

Panel:

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Gamze Nur MÜJDECI, Hitit Üniversitesi

Panelistler: Prof. Dr. Taha Bahadır SARAÇ, Hitit Üniversitesi

Dr. Münir UÇAK, Düzce Üniversitesi

Dr. Neslihan ÇAKICI, Ordu Arıcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

Fatih YILMAZ, Ordu Arıcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

Muzaffer DUMAN, Ordu Arıcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

Yücel SAYGI, Çorum ili Arı Yetiştiriciliği Birliği Yön. Kurulu Başkanı

Mücahit AKKAYA, Geleceğini Kazan Projesi NEET Temsilcisi

Program Akışı:

Çalıştay: 09:30-12:30 arası

Panel: 13:30-16:30 arası

ÖZET

30 Nisan 2024 tarihinde Çorum'da düzenlenen "NEET'lerin İşgücünün Tarım Sektöründe Geliştirilmesi, İstihdamı ve Çözüm Önerileri" konulu çalıştay, genç nüfusun tarım sektörüne katılımını artırmaya yönelik stratejiler geliştirilmesini amaçlamaktadır. Çalıştayda, akademisyenler, sektör temsilcileri ve yerel yöneticilerden oluşan panelistler ile 10 masa oluşturularak homojen katılımcı gruplarıyla görüşmeler yapılmıştır. Masalara yöneltilen 8 ana soru doğrultusunda gençlerin tarım sektöründeki istihdamı, tarım işçilerinin nitelikleri, kadınların tarımdaki rolü, çalışma koşulları, teknolojiye erişim ve modernleşme gibi konular ele alınmıştır.

Çalıştay sonucunda, genç nüfusun tarım sektörüne yönlendirilmesinde eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin önemi vurgulanmış, tarımda modern tekniklerin kullanımı ve teknolojik yatırımların artırılması gerektiği belirtilmiştir. Kadınların tarımda daha etkin rol alabilmesi için kooperatifleşme ve yerel yönetimlerin destekleyici politikalarının gerekliliği üzerinde durulmuştur. Ayrıca, mevsimlik işçiler ve tarım sektöründe çalışanların sosyal güvenlik ve iş güvenliği konularında iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğu ortaya konulmuştur.

Sonuç olarak, çalıştayda tarım sektörünün gençler ve kadınlar açısından cazip hale getirilmesi için teşvik ve destek mekanizmalarının geliştirilmesi, eğitim faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, modern tarım tekniklerinin benimsenmesi ve sosyal koşulların iyileştirilmesi gibi önerilerde bulunulmuştur. Bu önerilerin hayata geçirilmesi, tarım sektörünün verimliliğini artırarak genç nüfusun sektöre katılımını destekleyecektir.

GİRİŞ

Dünyada tarım sektörü, toplumların ekonomik kalkınmasında kritik bir role sahiptir. Tarım sektörü, sadece gıda güvenliği sağlamasıyla değil, aynı zamanda kırsal alanlarda yaşayan nüfus için önemli bir istihdam kaynağı olmasıyla da öne çıkmaktadır. Ancak son yıllarda tarımda çalışan nüfusun yaşlandığı, gençlerin tarıma olan ilgisinin azaldığı ve kırsal kesimde tarımsal işgücünün azaldığı gözlemlenmiştir. Bu durum, tarım sektöründe verimlilik kayıplarına yol açmakta ve sürdürülebilir bir tarımsal üretim yapısının tesis edilmesini zorlaştırmaktadır.

Türkiye'de de benzer bir eğilim gözlenmekte olup, tarımsal işgücü açığı artmakta ve gençler arasında tarım sektörü cazibesini kaybetmektedir. Özellikle NEET (ne eğitimde ne istihdamda olan) olarak tanımlanan genç nüfusun tarıma yönlendirilmesi, tarım sektöründe kalifiye işgücünün artması için büyük bir fırsat olarak değerlendirilmektedir. NEET'lerin tarım sektöründe istihdam edilmesi, hem gençlerin işsizlik sorununa çözüm getirecek hem de tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır.

Bu kapsamda düzenlenen "NEET'lerin İşgücünün Tarım Sektöründe Geliştirilmesi, İstihdamı ve Çözüm Önerileri" konulu çalıştay, Çorum ilinde gençlerin tarım sektörüne katılımını artırmak amacıyla hayata geçirilmiştir. Çalıştay, genç nüfusun tarım sektörüne kazandırılmasına yönelik stratejiler geliştirmeyi, tarımda kadınların rolünü güçlendirmeyi ve mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına çözüm üretmeyi hedeflemektedir. Aynı zamanda, tarım sektörünün teknolojik gelişmelerle modernize edilmesi ve bu sürecin genç işgücü ile desteklenmesi çalıştayın ana gündem maddeleri arasında yer almıştır.

Çalıştayda, tarım sektöründe faaliyet gösteren paydaşlar, akademisyenler, kamu temsilcileri ve yerel yönetimlerin bir araya gelmesi sağlanmış, sektördeki mevcut sorunlar ve çözüm önerileri üzerine tartışmalar yürütülmüştür. Her bir masa, belirli bir konu başlığına odaklanmış ve katılımcıların bu başlıklar altında sunduğu görüşler detaylı olarak ele alınmıştır. Soru-cevap yöntemiyle yürütülen oturumlar sonucunda, katılımcılar hem kendi deneyimlerini paylaşmış hem de sektörün geleceğine dair önerilerde bulunmuşlardır.

Tarımda genç işgücünün artırılmasına yönelik çözüm önerileri arasında eğitim ve farkındalık çalışmalarının önemi sıklıkla vurgulanmıştır. Özellikle tarımsal üretim süreçlerinde modern tekniklerin uygulanması ve teknolojiye erişimin kolaylaştırılması, tarım sektörünün cazibesini artıran unsurlar olarak ön plana çıkmıştır. Bunun yanı sıra, kadınların ve mevsimlik işçilerin tarım sektöründeki rollerinin iyileştirilmesi gerektiği de çalıştayda ele alınan önemli konulardan biridir.

Bu çalıştay raporu, NEET'lerin tarım sektörüne entegrasyonunun yanı sıra, tarımsal işgücünün genel durumunu ve sektördeki diğer önemli aktörlerin rollerini değerlendirmektedir. Raporda, katılımcıların önerileri doğrultusunda, tarım sektöründe gençlerin istihdamını artırmaya yönelik stratejiler ve bu stratejilerin hayata geçirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır. Bu bağlamda, çalıştayın tarım sektörüne katkı sağlayacak önemli bir adım olduğu değerlendirilmektedir.

YÖNTEM

Bu çalıştay, tarımsal işgücünün geliştirilmesi ve NEET gençlerin tarım sektöründe istihdam edilebilirliklerinin artırılması amacıyla düzenlenmiştir. Çalıştayı metodolojisi, etkin bir katılım ve veri toplama sürecini sağlamak amacıyla titizlikle planlanmış ve uygulanmıştır. Aşağıda, çalıştayı nasıl organize edildiği ve veri toplama süreçlerine dair ayrıntılar yer almaktadır.

Çalıştay Yapısı

Çalıştayda toplam 10 masa oluşturulmuş ve her bir masaya bir moderatör ve bir raportör atanarak çalıştay süreci organize edilmiştir. Her masada 8 katılımcı olmak üzere toplam 80 katılımcı ile çalıştay gerçekleştirilmiştir. Masalarda homojen bir katılımcı dağılımı sağlanarak, farklı sektörlerden gelen paydaşların görüş alışverişinde bulunması amaçlanmıştır. Çalıştay katılımcıları, kamu kurumları, yerel yönetimler, akademisyenler, çiftçiler ve işgücü temsilcilerinden oluşmuş olup, proje paydaşlarının geniş bir yelpazede temsili sağlanmıştır. Bu, çalıştay sırasında yapılan tartışmaların kapsamlı olmasına ve farklı bakış açılarının değerlendirilmesine olanak tanımıştır.

Çalıştay Soruları ve Tartışma Süreci

Çalıştay süresince her masaya, proje yetkilileri ve Hitit Üniversitesi'nde görevli öğretim üyeleri tarafından önceden hazırlanmış ve üzerinde mutabık kalınmış 8 adet soru yöneltilmiştir. Sorular, tarımsal işgücünün geliştirilmesi ve gençlerin istihdam olanaklarının artırılması konularına odaklanmış, tarım sektöründeki mevcut durum ve gelecekteki beklentiler hakkında derinlemesine tartışmalar yapılmıştır.

Her masadaki katılımcılar, moderatörlerin yönetiminde sorulara yanıt vermiş ve bu süreç boyunca raportörler tarafından katılımcıların görüş ve önerileri kayıt altına alınmıştır. Sorulara verilen yanıtlar çalıştay sonunda tüm masalardan derlenerek birleştirilmiş ve bütüncül bir veri seti oluşturulmuştur. Bu veriler, daha sonra analiz edilerek raporlanmıştır.

Veri Toplama Yöntemleri

Çalıştay boyunca kullanılan temel veri toplama yöntemleri aşağıdaki gibidir:

Odak Grup Görüşmeleri: Her masada yürütülen tartışmalar, odak grup görüşmesi formatında gerçekleştirilmiştir. Moderatörler, katılımcılara sorular yönelterek görüş alışverişini yönetmiş, raportörler ise tüm süreci titizlikle kayıt altına almıştır. Her masadan elde edilen veriler daha sonra birleştirilerek çalıştay sonuçlarının analizine temel oluşturmuştur.

Veri Analizi

Çalıştay sonunda, toplanan veriler hem nitel hem de nicel analiz yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Odak grup görüşmeleri sırasında elde edilen yanıtlar içerik analizi yöntemiyle incelenmiş ve belirli temalar altında sınıflandırılmıştır. Bu analizler, çalıştayda tartışılan başlıca konuların derinlemesine incelenmesine olanak sağlamıştır.

Sonuçların Raporlanması

Çalıştayı sonunda elde edilen tüm bulgular birleştirilmiş ve analiz sonuçları ışığında raporlanmıştır. Bu rapor, tarım sektöründe genç işgücünün artırılmasına yönelik politika önerilerini ve katılımcıların görüşlerini somut bir şekilde ortaya koymuştur. Çalıştay boyunca elde edilen bulgular, hem tarım sektöründe mevcut sorunların tespit edilmesine hem de çözüm önerilerinin geliştirilmesine katkı sağlamıştır.

BULGULAR

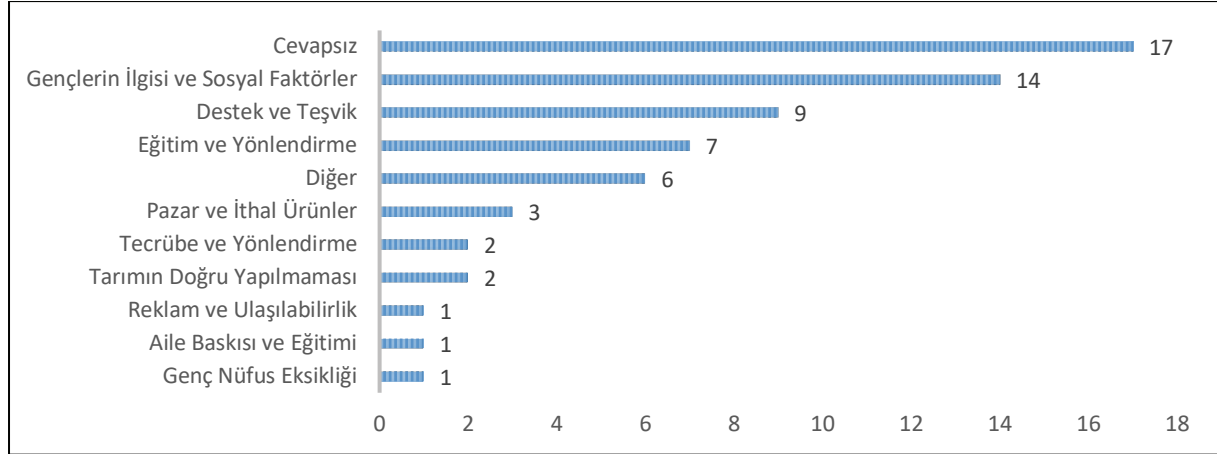
Soru 1: Genç nüfusun tarım sektöründe istihdamı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yapılan analiz sonucunda aşağıdaki kategoriler belirlenmiştir.

Kategoriler ve Açıklamaları:

1. **Genç Nüfus Eksikliği:** Genç nüfusun tarımda yer almaması veya az olması.
2. **Eğitim ve Yönlendirme:** Gençlerin eğitime yönlendirilmesi ve tarıma ilgi duymaması.
3. **Diğer:** Belirli bir kategoriye girmeyen spesifik cevaplar.
4. **Tarımın Doğru Yapılmaması:** Tarımın doğru yapılmamasının doğal afetlere ve diğer sorunlara yol açması.
5. **Cevapsız:** Boş hücreler.
6. **Aile Baskısı ve Eğitimi:** Ailelerin gençleri üniversite eğitimi almaya zorlaması ve tarımdan uzaklaştırması.
7. **Gençlerin İlgisi ve Sosyal Faktörler:** Gençlerin tarım sektörüne olan ilgisinin az olması ve sosyal faktörlerin bu ilgiyi olumsuz etkilemesi.
8. **Tecrübe ve Yönlendirme:** Gençlerin yeterli tecrübeye sahip olmaması ve doğru yönlendirilmemesi. Tarım sektöründe çalışmak için gerekli becerilere sahip olmamaları.
9. **Pazar ve İthal Ürünler:** Tarım pazarının yetersizliği ve ithal ürünlerin piyasada bulunması.
10. **Reklam ve Ulaşılabilirlik:** Tarım sektörünün gençler için yeterince tanıtılmaması ve ulaşılabilirlik sorunları.
11. **Destek ve Teşvik:** Genç nüfusun tarıma geçişini destekleyen ve teşvik eden politikalar.

Bu kategorilere ilişkin frekans dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Grafik, Çorum ilinde "Arıları Yaşat Geleceğini Kazan Projesi" kapsamında gerçekleştirilen çalıştayda sorulan birinci sorunun sonuçlarını göstermektedir. Sorunun yöneltilmesinin amacı, gençlerin arıcılık sektöründe karşılaştıkları zorlukları ve ihtiyaçları belirlenmesidir. Bu soruya 17 kişi cevap vermemiştir. Bunun yanında, gençlerin arıcılığa olan ilgisi ve sosyal faktörler, 14 kişi tarafından önemli bir zorluk olarak belirtilmiştir. Destek ve teşvik eksikliği 9 kişi tarafından, eğitim ve yönlendirme ihtiyacı ise 7 kişi tarafından vurgulanmıştır. Diğer sorunlar arasında pazar ve ithal ürünlerle rekabet (3 kişi), tecrübe ve doğru yönlendirme eksikliği (2 kişi), tarımın doğru yapılmaması (2 kişi), reklam ve ulaşılabilirlik (1 kişi), aile baskısı ve eğitim (1 kişi) ve genç nüfus eksikliği (1 kişi) yer almaktadır. Bu sonuçlar, gençlerin arıcılık sektöründe daha fazla destek, eğitim ve yönlendirmeye ihtiyaç duyduğunu, sosyal faktörlerin ve pazardaki rekabetin önemli engeller arasında olduğunu ortaya koymaktadır. Projenin bu alanlara odaklanarak gençlerin sektöre katılımını ve başarısını artırması önerilmektedir.

Soru 2: Tarım işçilerinin eğitim düzeyi ve nitelikleri konusunda ne tür eksikliklerle karşılaşıyoruz ve bu eksiklikleri gidermek için neler yapılabilir?

Bu soru için tarım işçilerinin niteliklerine ilişkin belirlenen ortak kategoriler aşağıda listelenmiştir.

Kategoriler:

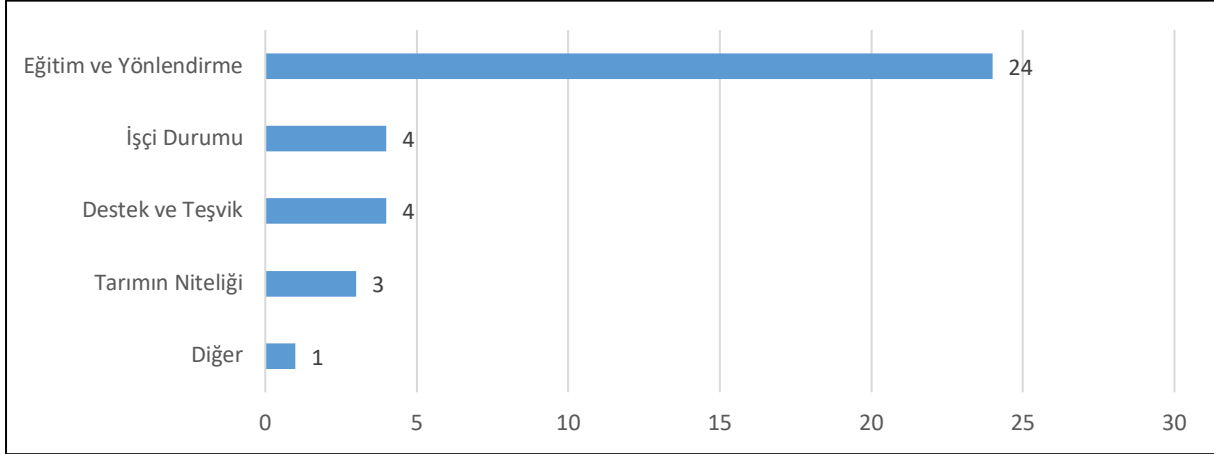
1. Tarım işçileri eğitimsizdir.
2. Tarım işçileri tecrübesizdir.
3. Yeterli sayıda tarım çalışanı veya tarımla uğraşan kişi bulmak zor.
4. Tarımsal faaliyetler geleneksel yollarla öğrenilmektedir.

Yukarıda belirtilen eksiklikleri gidermek için yapılması gerekenler aşağıda listelenmiştir.

Kategoriler:

1. **Eğitim ve Yönlendirme:** Gençlerin tarımsal eğitime yönlendirilmesi ve tarıma ilgi duymasının sağlanması
2. **Destek ve Teşvik:** Genç nüfusun tarıma geçişini destekleyen ve teşvik eden politikalar.
3. **İşçi Durumu:** Tarım işçilerinin çalışma şartlarının iyileştirilmesi
4. **Tarımin Niteliği:** Tarımda modern tekniklerin kullanımı ve sürdürülebilirlik.
5. **Diğer**

Bu kategorilere ilişkin frekans dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir

Grafik, tarım işçilerinin eğitim düzeyi ve niteliklerine ilişkin belirlenen eksiklikleri ve bu eksiklikleri gidermek için önerilen çözümleri özetlemektedir. Verilen cevaplara göre, en büyük eksiklik, 24 kişi tarafından belirtilen "Eğitim ve Yönlendirme" alanında görülmektedir. Bu durum, gençlerin tarımsal eğitime yönlendirilmesi ve tarıma ilgi duymalarının sağlanması gerektiğini göstermektedir.

Diğer belirgin eksiklikler arasında, 4 kişi tarafından vurgulanan "İşçi Durumu" ve "Destek ve Teşvik" kategorileri bulunmaktadır. Bu kategoriler, tarım işçilerinin çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve genç nüfusun tarıma geçişini destekleyen politikaların önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca, 3 kişi "Tarımın Niteliği" konusunda modern tekniklerin kullanımı ve sürdürülebilirliğe dikkat çekmiştir. Son olarak, "Diğer" kategorisinde 1 kişi farklı bir eksiklik belirtmiştir.

Tarım işçilerinin eğitimsiz ve tecrübesiz olması, yeterli sayıda tarım çalışanı bulmanın zor olması ve tarımsal faaliyetlerin geleneksel yollarla öğrenilmesi gibi eksiklikler, tarım sektöründe verimliliği ve sürdürülebilirliği olumsuz etkilemektedir. Bu eksiklikleri gidermek için önerilen çözümler arasında eğitim ve yönlendirme, destek ve teşvik politikaları, çalışma durumunun iyileştirilmesi ve modern tarım tekniklerinin kullanımı yer almaktadır. Bu önerilerin uygulanması, tarım işçilerinin niteliklerini artırarak sektördeki verimliliği ve sürdürülebilirliği sağlayacaktır.

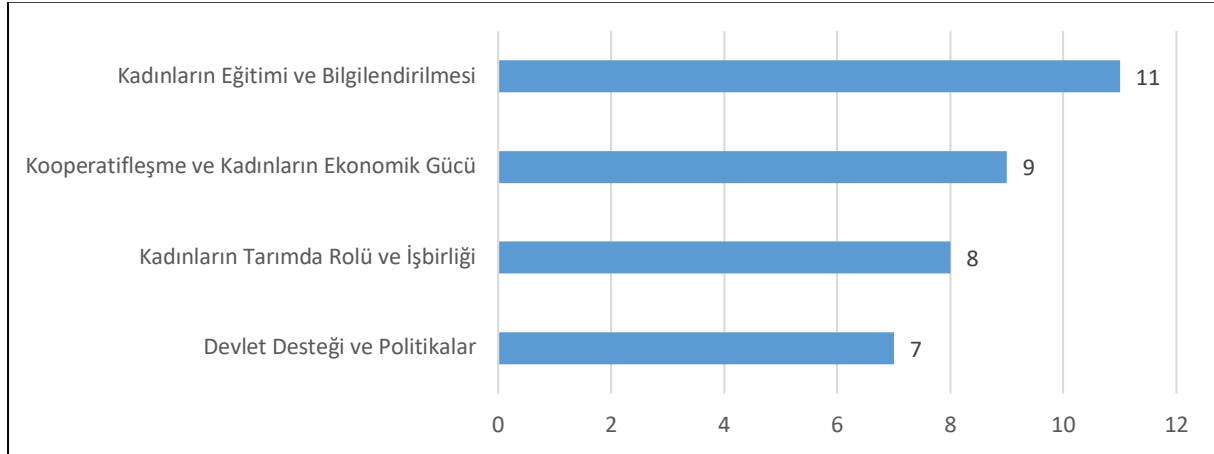
Soru 3: Tarım sektöründe kadın istihdamı nasıl arttırılabilir ve kadınların tarımsal üretimdeki rolü nasıl güçlendirilebilir?

Bu soruya ilişkin belirlenen kategoriler aşağıda listelenmiştir.

Kategoriler:

1. **Kadınların Eğitimi ve Bilgilendirilmesi:** Bu kategori, kadınların tarımda aktif rol alabilmesi için gerekli olan eğitim ve bilgilendirme ihtiyaçlarını kapsar. Kadınların tarım teknikleri, kooperatifleşme ve girişimcilik konularında bilgi sahibi olmaları gerektiği vurgulanır.
2. **Kooperatifleşme ve Kadınların Ekonomik Gücü:** Bu tema, kadınların ekonomik güçlenmesi için kooperatifleşmenin önemini ve yerel yönetimlerin bu sürece destek sağlaması gerektiğini içerir. Kooperatiflerin kadınların üretim ve pazarlama alanlarında etkin rol oynamasına olanak sağladığı belirtilir.
3. **Kadınların Tarımda Rolü ve İşbirliği:** Bu tema, kadınların tarım sektöründe aktif rol almalarının gerekliliği ve erkeklerle işbirliği yapmaları gerektiğini vurgular. Kadınların sadece yardımcı rollerden çıkarak bağımsız çalışmaları gerektiği belirtilir.
4. **Devlet Desteği ve Politikalar:** Bu tema, devlet desteği ve politikaların kadınların tarım sektöründe etkin rol almalarını nasıl destekleyebileceği üzerine odaklanır. Kadınların tarımda daha fazla yer alabilmesi için devlet tarafından sağlanan teşvikler ve desteklerin önemine vurgu yapılır.

Bu soru için belirlenen kategorilere ilişkin frekans dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Grafik, tarım sektöründe kadın istihdamının nasıl artırılacağı ve kadınların tarımsal üretimdeki rollerinin nasıl güçlendirilebileceği konusundaki verilen cevapların sonuçlarını göstermektedir. Verilen cevaplara göre, en çok dikkat çeken kategori, 11 kişi tarafından belirtilen "Kadınların Eğitimi ve Bilgilendirilmesi"dir. Bu, kadınların tarımda aktif rol alabilmesi için gerekli olan eğitim ve bilgilendirme ihtiyaçlarını kapsar ve kadınların tarım teknikleri, kooperatifleşme ve girişimcilik konularında bilgi sahibi olmaları gerektiğini vurgulamaktadır.

Diğer önemli kategoriler arasında, 9 kişi tarafından belirtilen "Kooperatifleşme ve Kadınların Ekonomik Gücü" yer almaktadır. Bu kategori, kadınların ekonomik olarak güçlenmesi için kooperatifleşmenin önemini ve yerel yönetimlerin bu sürece destek sağlaması gerektiğini içerir. 8 kişi tarafından vurgulanan "Kadınların Tarımda Rolü ve İşbirliği" kategorisi, kadınların tarım sektöründe aktif rol almalarının gerekliliğini ve erkeklerle işbirliği yapmaları gerektiğini ifade eder. Son olarak, 7 kişi "Devlet Desteği ve Politikalar" kategorisini belirtmiş olup, devletin kadınların tarım sektöründe etkin rol almalarını nasıl destekleyebileceği üzerine odaklanmaktadır. Bu kategori, kadınların tarımda daha fazla yer alabilmesi için devlet tarafından sağlanan teşvikler ve desteklerin önemine vurgu yapar.

Bu sonuçlar, tarım sektöründe kadın istihdamını arttırmak ve kadınların tarımsal üretimdeki rollerini güçlendirmek için eğitim ve bilgilendirmenin, kooperatifleşmenin, işbirliğinin ve devlet desteğinin kritik öneme sahip olduğunu göstermektedir. Bu alanlara yapılacak yatırımlar, kadınların tarım sektöründe daha aktif ve bağımsız olmalarını sağlayarak sektördeki verimliliği ve sürdürülebilirliği artırabilir.

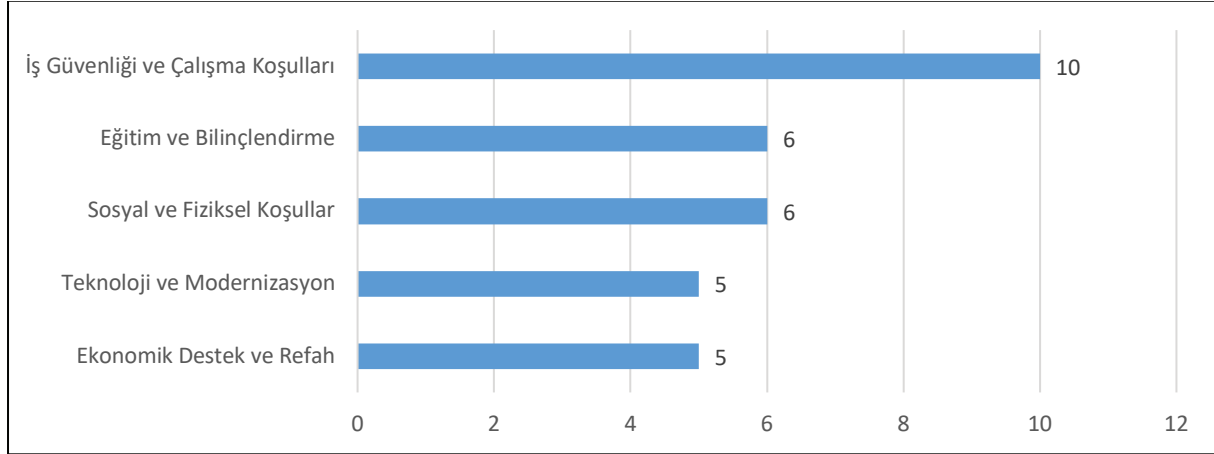
Soru 4: Tarım sektöründe çalışma koşulları, iş güvenliği ve refahıyla ilgili hangi sorunlar var ve bu sorunları çözmek için neler yapılabilir?

Bu soruya ilişkin belirlenen kategoriler aşağıda listelenmiştir.

Kategoriler:

1. **İş Güvenliği ve Çalışma Koşulları:** Bu tema, tarım sektöründe iş güvenliği ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekliliğini ele alır. Tarım aletlerinin doğru kullanımı, iş güvenliği eğitimleri ve mevsimlik işçilerin barınma sorunları gibi konulara odaklanmaktadır.
2. **Eğitim ve Bilinçlendirme:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların eğitim ve bilinçlendirilmesi gerekliliğini ele alır. Tarım işçilerinin ve çiftçilerin iş güvenliği, ilaçlama ve modern tarım teknikleri konusunda eğitilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.
3. **Ekonomik Destek ve Refah:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların ekonomik olarak desteklenmesi ve refah seviyelerinin artırılması gerekliliğini ele alır. Devlet destekleri, sosyal güvenlik ve modern ekipmanlara erişim gibi konulara odaklanır.
4. **Teknoloji ve Modernizasyon:** Bu tema, tarım sektöründe teknolojinin kullanımı ve modernizasyonun önemini ele alır. Tarım aletlerinin modernizasyonu, dijital dönüşüm ve yeni teknolojilerin tarımsal üretimde kullanılması konularına odaklanır.
5. **Sosyal ve Fiziksel Koşullar:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların sosyal ve fiziksel koşullarını ele alır. Barınma, çalışma koşulları ve sosyal haklar gibi konulara odaklanır.

Bu soru için belirlenen kategorilere ilişkin frekans dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Grafik, tarım sektöründe çalışma koşulları, iş güvenliği ve refah ile ilgili belirlenen sorunları ve bu sorunları çözmek için önerilen çözümleri özetlemektedir. Ulaşılan sonuçlara göre, en çok dikkat çeken sorun, 10 kişi tarafından belirtilen "İş Güvenliği ve Çalışma Koşulları"dır. Bu kategori, tarım sektöründe iş güvenliği ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekliliğini ele almaktadır ve tarım aletlerinin doğru kullanımı, iş güvenliği eğitimleri ve mevsimlik işçilerin barınma sorunları gibi konulara odaklanmaktadır.

Diğer önemli kategoriler arasında, 6'şar kişi tarafından belirtilen "Eğitim ve Bilinçlendirme" ve "Sosyal ve Fiziksel Koşullar" yer almaktadır. "Eğitim ve Bilinçlendirme" kategorisi, tarım sektöründe çalışanların iş güvenliği, ilaçlama ve modern tarım teknikleri konusunda eğitilmesi gerektiğini vurgular. "Sosyal ve Fiziksel Koşullar" kategorisi ise, tarım sektöründe çalışanların barınma, çalışma koşulları ve sosyal hakları gibi konuları ele alır.

Ayrıca, 5'er kişi "Teknoloji ve Modernizasyon" ve "Ekonomik Destek ve Refah" kategorilerini belirtmiştir. "Teknoloji ve Modernizasyon" kategorisi, tarım sektöründe teknolojinin kullanımı ve modernizasyonun önemini ele alırken, "Ekonomik Destek ve Refah" kategorisi, tarım sektöründe çalışanların ekonomik olarak desteklenmesi ve refah seviyelerinin artırılması gerekliliğine odaklanır. Bu konular arasında devlet destekleri, sosyal güvenlik ve modern ekipmanlara erişim gibi meseleler bulunmaktadır.

Bu sonuçlar, tarım sektöründe iş güvenliği ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, çalışanların eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi, teknolojik modernizasyonun sağlanması ve ekonomik desteklerin artırılması gerektiğini göstermektedir. Bu alanlara yapılacak yatırımlar, tarım sektöründe çalışanların refahını artırarak sektördeki verimliliği ve sürdürülebilirliği geliştirebilir.

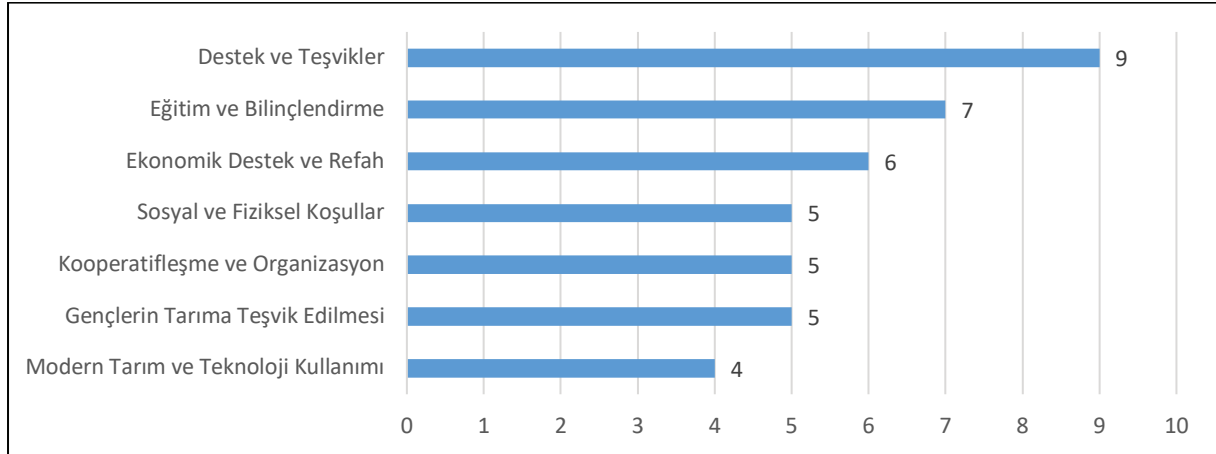
Soru 5: Tarım sektöründe gençler arasındaki istihdamı artırmak için hangi teşvikler ve destek mekanizmalarından faydalanabilir? Girişimcilik ve küçük işletme faaliyetlerini desteklemek için neler yapılabilir?

Bu soru için yapılan analiz sonucunda aşağıdaki kategoriler belirlenmiştir

Kategoriler

1. **Destek ve Teşvikler:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların ve genç girişimcilerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi gerekliliğini ele alır. Devlet destekleri, hibe programları, düşük faizli krediler ve teşviklerin nasıl daha etkili hale getirilebileceği üzerine odaklanır.
2. **Eğitim ve Bilinçlendirme:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların ve genç girişimcilerin eğitim ve bilinçlendirilmesi gerekliliğini ele alır. Tarım teknikleri, iş güvenliği, modern tarım uygulamaları ve kooperatifleşme konularında eğitimler verilmesi gerektiği vurgulanır.
3. **Gençlerin Tarıma Teşvik Edilmesi:** Bu tema, gençlerin tarım sektörüne yönlendirilmesi ve teşvik edilmesi gerekliliğini ele alır. Gençlere yönelik projeler, tarıma ilgiyi artırma yöntemleri ve genç çiftçilere sağlanacak destekler üzerine odaklanır.
4. **Kooperatifleşme ve Organizasyon:** Bu tema, tarım sektöründe kooperatifleşme ve organizasyonun önemini ele alır. Üreticilerin bir araya gelerek organize olmaları, kooperatiflerin desteklenmesi ve tarımsal faaliyetlerin daha düzenli ve verimli hale getirilmesi gerektiği vurgulanır.
5. **Ekonomik Destek ve Refah:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların ekonomik olarak desteklenmesi ve refah seviyelerinin artırılması gerekliliğini ele alır. Devlet destekleri, sosyal güvenlik ve modern ekipmanlara erişim gibi konulara odaklanır.
6. **Modern Tarım ve Teknoloji Kullanımı:** Bu tema, tarım sektöründe modern tarım tekniklerinin ve teknolojinin kullanımının önemini ele alır. Dijitalleşme, modern ekipmanların kullanımı ve teknolojinin tarımsal verimliliği artırmadaki rolü vurgulanır.
7. **Sosyal ve Fiziksel Koşullar:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların sosyal ve fiziksel koşullarını ele alır. Barınma, çalışma koşulları ve sosyal haklar gibi konulara odaklanır.

Bu soru için belirlenen kategorilerin frekans dağılımı aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

Grafik, tarım sektöründe gençlerin istihdamını artırmak ve girişimcilik ile küçük işletme faaliyetlerini desteklemek için önerilen teşvik ve destek mekanizmalarını özetlemektedir. Elde edilen bulgulara göre, en çok vurgulanan kategori, 9 kişi tarafından belirtilen "Destek ve Teşvikler"dır. Bu kategori, devlet destekleri, hibe programları, düşük faizli krediler gibi teşviklerin genç girişimciler için nasıl daha etkili hale getirilebileceğine dikkat çekmektedir.

Diğer önemli kategoriler arasında, 7 kişi tarafından belirtilen "Eğitim ve Bilinçlendirme" yer almaktadır. Bu kategori, tarım sektöründe çalışanların ve genç girişimcilerin tarım teknikleri, iş güvenliği, modern tarım uygulamaları ve kooperatifleşme konularında eğitilmesi gerektiğini vurgular.

Ek olarak, "Ekonomik Destek ve Refah" (6 kişi), "Sosyal ve Fiziksel Koşullar" (5 kişi), "Kooperatifleşme ve Organizasyon" (5 kişi) ve "Gençlerin Tarıma Teşvik Edilmesi" (5 kişi) kategorileri de öne çıkmaktadır. Bu kategoriler, tarım sektöründe çalışanların ekonomik olarak desteklenmesi, sosyal ve fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, üreticilerin organize olması ve gençlerin tarım sektörüne yönlendirilmesi gerekliliğini ele almaktadır.

Son olarak, "Modern Tarım ve Teknoloji Kullanımı" kategorisi 4 kişi tarafından belirtilmiştir. Bu kategori, tarım sektöründe modern tarım tekniklerinin ve teknolojinin kullanımının önemini ele alır ve dijitalleşme, modern ekipmanların kullanımı ve teknolojinin tarımsal verimliliği artırmadaki rolü üzerine dikkati çekmektedir.

Bu sonuçlar, gençlerin tarım sektöründe istihdamını artırmak için destek ve teşviklerin, eğitim ve bilinçlendirmenin, ekonomik desteklerin, kooperatifleşmenin ve modern tarım tekniklerinin önemini göstermektedir. Bu alanlara yapılacak yatırımlar, genç girişimcilerin tarım sektöründe daha aktif ve başarılı olmalarını sağlayarak sektördeki verimliliği ve sürdürülebilirliği artırabilir.

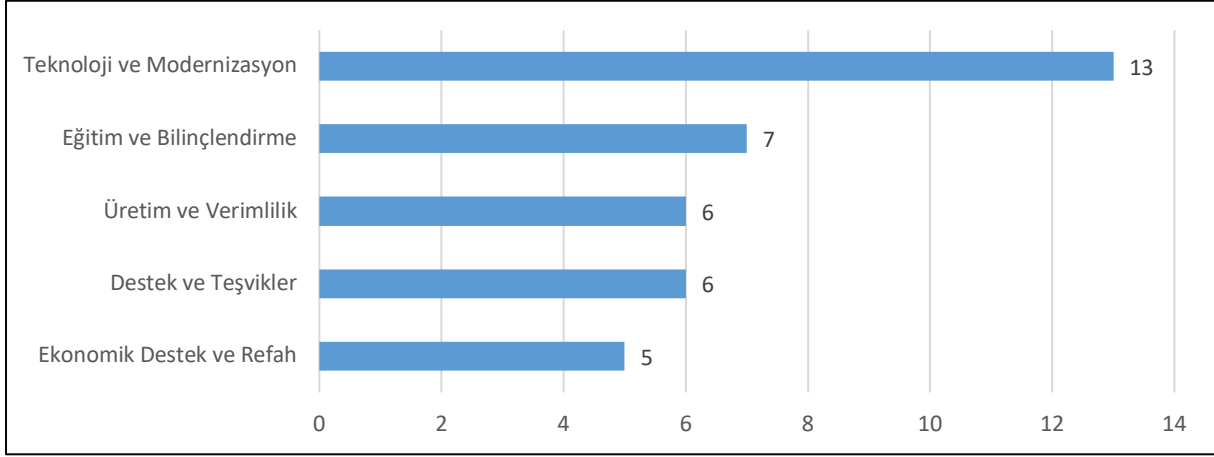
Soru 6: Tarımda teknolojiye erişim ve teknolojiyi kullanma konusunda nasıl bir durumdayız ve tarımda modernleşme ve katma değeri yüksek ürünlerin üretim imkânları neler olabilir?

Bu soruya ait ortak görüşleri içeren kategoriler aşağıda listelenmiştir.

Kategoriler

- 1. Teknoloji ve Modernizasyon:** Bu tema, tarım sektöründe teknolojinin kullanımı ve modernizasyonun önemini ele alır. Tarım aletlerinin modernizasyonu, dijital dönüşüm ve yeni teknolojilerin tarımsal üretimde kullanılması konularına odaklanır. Makine ve ekipman fiyatlarının yüksek olması, teknolojik yatırımların gelişmesini engellemektedir. Özellikle krediye ulaşım konusundaki engellerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.
- 2. Eğitim ve Bilinçlendirme:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların ve genç girişimcilerin eğitim ve bilinçlendirilmesi gerekliliğini ele alır. Tarım teknikleri, iş güvenliği, modern tarım uygulamaları ve kooperatifleşme konularında eğitimler verilmesi gerektiği vurgulanır. Gençlere yönelik eğitimlerin güzelleştirilmesi ve sürekli eğitimlerin yapılması gerektiği belirtilmektedir.
- 3. Destek ve Teşvikler:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların ve genç girişimcilerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi gerekliliğini ele alır. Devlet destekleri, hibe programları, düşük faizli krediler ve teşviklerin nasıl daha etkili hale getirilebileceği üzerine odaklanır. Genç çiftçi projelerinin yeniden başlatılması ve devlet teşviklerinin artırılması gerektiği vurgulanmaktadır.
- 4. Üretim ve Verimlilik:** Bu tema, tarım sektöründe üretimin ve verimliliğin artırılması gerekliliğini ele alır. Üretim kalitesini artırmak için teknolojik yatırımların yapılması ve modern ekipmanların kullanılması gerektiği belirtilir. Üretimde verimliliği artırmak için dron, sensör ve diğer modern tarım teknolojilerinin kullanımı vurgulanmaktadır.
- 5. Ekonomik Destek ve Refah:** Bu tema, tarım sektöründe çalışanların ekonomik olarak desteklenmesi ve refah seviyelerinin artırılması gerekliliğini ele alır. Devlet destekleri, sosyal güvenlik ve modern ekipmanlara erişim gibi konulara odaklanır. Maddi desteklerin ve hibe programlarının önemine vurgu yapılmaktadır.

Yukarıda belirtilen kategoriler ait frekans dağılımı aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

Grafik, tarım sektöründe teknolojiye erişim ve teknolojiyi kullanma durumu ile ilgili belirlenen ortak görüşleri ve bu konudaki modernleşme ile katma değeri yüksek ürünlerin üretim imkanlarını özetlemektedir. Sonuçlara göre, en çok vurgulanan kategori, 13 kişi tarafından belirtilen "Teknoloji ve Modernizasyon"dur. Bu kategori, tarım sektöründe teknolojinin kullanımı ve modernizasyonun önemini ele alır ve tarım aletlerinin modernizasyonu, dijital dönüşüm ve yeni teknolojilerin tarımsal üretimde kullanılması konuları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Makine ve ekipman fiyatlarının yüksek olması, teknolojik yatırımların gelişmesini engellemektedir ve özellikle krediye ulaşım konusundaki engellerin ortadan kaldırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Diğer önemli kategoriler arasında, 7 kişi tarafından belirtilen "Eğitim ve Bilinçlendirme" yer almaktadır. Bu kategori, tarım sektöründe çalışanların ve genç girişimcilerin tarım teknikleri, iş güvenliği, modern tarım uygulamaları ve kooperatifleşme konularında eğitilmesi gerektiğini vurgular. Gençlere yönelik eğitimlerin geliştirilmesi ve sürekli eğitimlerin yapılması gerektiği belirtilmektedir.

Ek olarak, "Üretim ve Verimlilik" (6 kişi) ve "Destek ve Teşvikler" (6 kişi) kategorileri de öne çıkmaktadır. "Üretim ve Verimlilik" kategorisi, tarım sektöründe üretimin ve verimliliğin artırılması gerekliliğini ele alır ve üretim kalitesini artırmak için teknolojik yatırımların yapılması ve modern ekipmanların kullanılması gerektiğini belirtir. Verimliliği artırmak için drone, sensör ve diğer modern tarım teknolojilerinin kullanımı vurgulanmaktadır. "Destek ve Teşvikler" kategorisi ise, devlet destekleri, hibe programları, düşük faizli krediler ve teşviklerin nasıl daha etkili hale getirilebileceği üzerine odaklanır. Genç çiftçi projelerinin yeniden başlatılması ve devlet teşviklerinin artırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Son olarak, 5 kişi "Ekonomik Destek ve Refah" kategorisini belirtmiştir. Bu kategori, tarım sektöründe çalışanların ekonomik olarak desteklenmesi ve refah seviyelerinin artırılması gerekliliğine odaklanır. Devlet destekleri, sosyal güvenlik ve modern ekipmanlara erişim gibi konulara vurgu yapılmaktadır.

Bu sonuçlar, tarım sektöründe teknolojinin ve modernizasyonun önemini, eğitim ve bilinçlendirmenin gerekliliğini, üretim ve verimliliği artırma ihtiyacını ve ekonomik desteklerin önemini göstermektedir. Bu alanlara yapılacak yatırımlar, tarım sektörünün verimliliğini ve sürdürülebilirliğini artırarak, katma değeri yüksek ürünlerin üretim imkanlarını geliştirebilir.

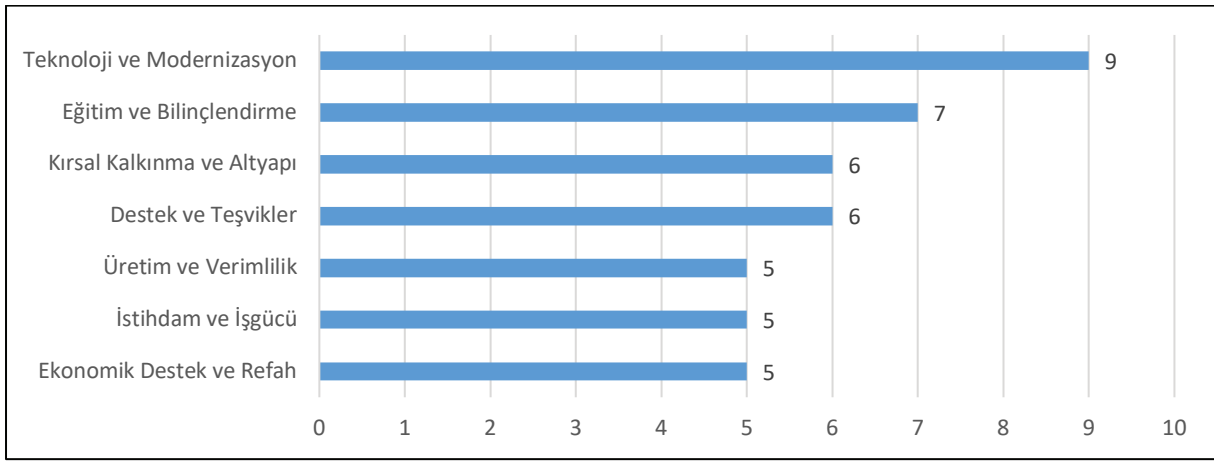
Soru 7: Tarım sektöründe işgücü piyasası ile ilgili mevcut politika ve düzenlemelerin etkinliği ve eksiklikleri nelerdir? Nasıl iyileştirmeler yapılabilir?

Bu sorunun ilk bölümü için verilen cevaplar aşağıda listelenmiştir.

Kategoriler:

1. **Teknoloji ve Modernizasyon:** Tarımda teknolojinin yetersiz kullanımı, makine ve ekipman fiyatlarının yüksek olması gibi eksiklikler mevcut. Teknolojik araçların erişimi sınırlıdır ve bu durum tarımsal verimliliği olumsuz etkilemektedir.

2. **Eğitim ve Bilinçlendirme:** Eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri yetersizdir. Tarım teknikleri, iş güvenliği ve modern tarım uygulamaları konularında yeterli eğitim verilmemektedir. Gençlere yönelik tarım eğitimi eksiktir.
3. **Destek ve Teşvikler:** Devlet destekleri ve teşvikler yetersizdir. Genç çiftçi projeleri ve düşük faizli krediler gibi desteklerin artırılması gerekmektedir. Devlet teşvikleri ve desteklerin verimli ve adil dağıtılmasında eksiklikler bulunmaktadır.
4. **Üretim ve Verimlilik:** Üretim kalitesini artırmak için teknolojik yatırımlar yetersizdir. Üretimde verimliliği artırmak için modern tarım teknolojilerinin kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.
5. **Ekonomik Destek ve Refah:** Tarım sektöründe çalışanların ekonomik olarak desteklenmesi ve refah seviyelerinin artırılması yetersizdir. Maddi desteklerin ve hibe programlarının erişimi ve miktarı artırılmalıdır.
6. **İstihdam ve İşgücü:** Tarımda çalışacak yeterli sayıda işçi bulunamaması ve mevcut işgücünün verimli kullanılmaması önemli bir sorundur. Tarım sektöründe istihdamın artırılması için yeterli politikalar ve düzenlemeler mevcut değildir.
7. **Kırsal Kalkınma ve Altyapı:** Kırsal kesimlerde altyapı eksiklikleri mevcuttur. Eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerin artırılması gerekmektedir. Kırsal kesimlerde yaşam koşullarının iyileştirilmesi için devletin daha fazla yatırım yapması gerekmektedir.

Grafik, tarım sektöründe işgücü piyasası ile ilgili mevcut politika ve düzenlemelerin etkinliği ve eksikliklerini, bu eksiklikleri gidermek için yapılabilecek iyileştirmeleri özetlemektedir. Sonuçlardan anlaşılan ve en çok vurgulanan eksiklik, 9 kişi tarafından belirtilen "Teknoloji ve Modernizasyon"dur. Bu kategori, tarımda teknolojinin yetersiz kullanımı, makine ve ekipman fiyatlarının yüksek olması gibi eksiklikleri ele almaktadır. Teknolojik araçların erişiminin sınırlı olması, tarımsal verimliliği olumsuz etkilemektedir.

Diğer önemli kategoriler arasında, 7 kişi tarafından belirtilen "Eğitim ve Bilinçlendirme" yer almaktadır. Bu kategori, tarım teknikleri, iş güvenliği ve modern tarım uygulamaları konularında yetersiz eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerini vurgular. Gençlere yönelik tarım eğitiminin eksik olduğu belirtilmektedir.

Ek olarak, "Kırsal Kalkınma ve Altyapı" (6 kişi) ve "Destek ve Teşvikler" (6 kişi) kategorileri de öne çıkmaktadır. "Kırsal Kalkınma ve Altyapı" kategorisi, kırsal kesimlerde altyapı eksikliklerini ve eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerin artırılması gerektiğini ele alır. "Destek ve Teşvikler" kategorisi ise, devlet destekleri ve teşviklerin yetersizliğine dikkat çeker. Genç çiftçi projeleri ve düşük faizli krediler gibi desteklerin artırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Ayrıca, "Üretim ve Verimlilik" (5 kişi), "İstihdam ve İşgücü" (5 kişi) ve "Ekonomik Destek ve Refah" (5 kişi) kategorileri belirtilmiştir. "Üretim ve Verimlilik" kategorisi, üretim kalitesini artırmak için teknolojik yatırımların yetersiz olduğunu ve modern tarım teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması gerektiğini ele alır. "İstihdam ve İşgücü" kategorisi, tarımda yeterli sayıda işçi bulunamaması ve mevcut işgücünün verimli kullanılmaması sorununu vurgular. "Ekonomik Destek ve Refah" kategorisi ise, tarım sektöründe çalışanların ekonomik olarak desteklenmesi ve refah seviyelerinin artırılması gerektiğine odaklanır.

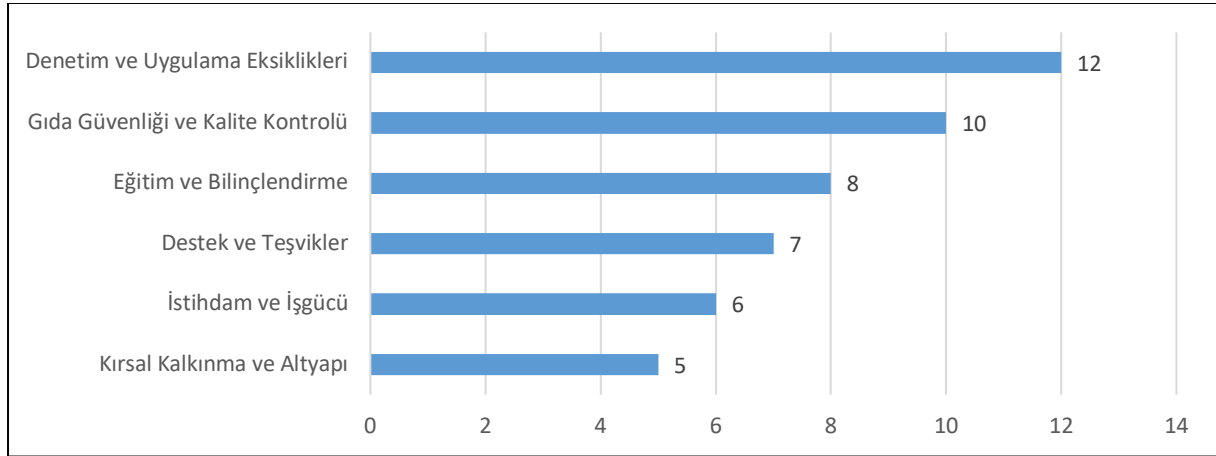
Bu sonuçlar, tarım sektöründe teknoloji ve modernizasyonun artırılması, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin geliştirilmesi, kırsal kalkınma ve altyapının iyileştirilmesi, destek ve teşviklerin artırılması, üretim ve verimliliğin artırılması, istihdam politikalarının geliştirilmesi ve ekonomik desteklerin güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu alanlara yapılacak yatırımlar, tarım sektörünün verimliliğini ve sürdürülebilirliğini artırarak işgücü piyasasında iyileşmeler sağlayabilir.

Soru 8: Tarım sektöründe gıda güvenliği ile ilgili mevcut yasal düzenlemeler yeterli midir?

Mevcut politika ve düzenlemelerin etkinliği ve eksiklikleri şu başlıklar altında toplanmıştır:

Kategoriler:

1. **Denetim ve Uygulama Eksiklikleri:** Mevcut denetimler yetersiz ve etkin değil. Merdiven altı üretim ve sahtecilik konusunda daha etkin denetimler yapılmalıdır. Denetim personeli ve ekipman sayısının artırılması gerekmektedir.
2. **Gıda Güvenliği ve Kalite Kontrolü:** Gıda güvenliği düzenlemeleri yetersizdir. Pestisit kalıntıları ve bilinçsiz tarım faaliyetleri nedeniyle yurtdışına gönderilen ürünler geri dönmektedir. Gıda muhafaza koşulları ve ISO standartları konularında üreticilerin eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir.
3. **Eğitim ve Bilinçlendirme:** Tarım sektöründe çalışanların eğitimi ve bilinçlendirilmesi yetersizdir. Eğitimlerin düzenli ve sürekli yapılması gerekmektedir. Genç çiftçilerin eğitimi ve tarım teknolojileri konusunda bilgi sahibi olmaları sağlanmalıdır.
4. **Destek ve Teşvikler:** Tarım sektöründe çalışanlar için yeterli destek ve teşvik sağlanmamaktadır. Devletin daha fazla destek vermesi gerekmektedir. Genç çiftçilerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi konusunda eksiklikler bulunmaktadır.
5. **İstihdam ve İşgücü:** Tarım sektöründe yeterli sayıda işçi bulunamamakta, mevcut işgücünün verimli kullanılması sağlanamamaktadır. İstihdamın artırılması ve gençlerin tarıma yönlendirilmesi gerekmektedir.
6. **Kırsal Kalkınma ve Altyapı:** Kırsal kesimlerde altyapı eksiklikleri bulunmaktadır. Eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerin artırılması gerekmektedir. Kırsal kesimlerde yaşam koşullarının iyileştirilmesi için devletin daha fazla yatırım yapması gerekmektedir.

Grafik, tarım sektöründe gıda güvenliği ile ilgili mevcut yasal düzenlemelerin yeterliliği konusunda belirlenen etkinlik ve eksiklikleri özetlemektedir. Elde edilen bulgulara göre, en çok vurgulanan eksiklik, 12 kişi tarafından belirtilen "Denetim ve Uygulama Eksiklikleri"dir. Bu kategori, mevcut denetimlerin yetersiz ve etkin olmadığını, merdiven altı üretim ve sahtecilik konusunda daha etkin denetimler yapılması gerektiğini vurgular. Denetim personeli ve ekipman sayısının artırılması gerektiği belirtilmektedir.

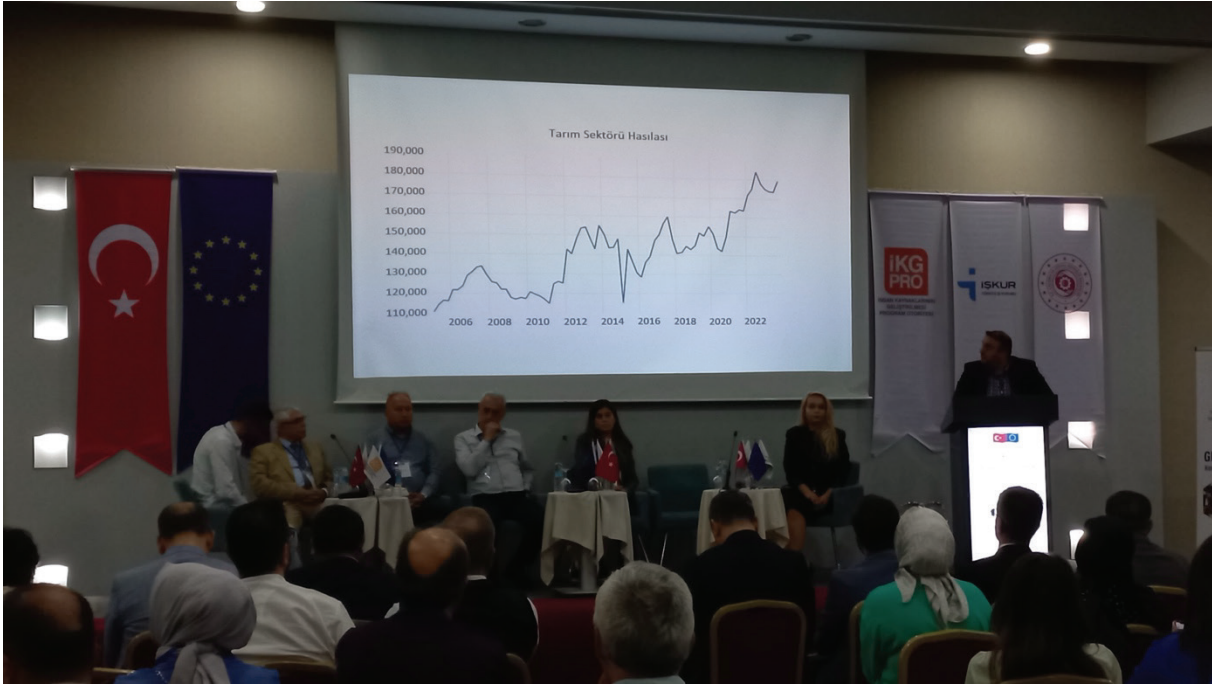
Diğer önemli kategoriler arasında, 10 kişi tarafından belirtilen "Gıda Güvenliği ve Kalite Kontrolü" yer almaktadır. Bu kategori, gıda güvenliği düzenlemelerinin yetersiz olduğunu, pestisit kalıntıları ve bilinçsiz tarım faaliyetleri nedeniyle yurtdışına gönderilen ürünlerin geri döndüğünü belirtir. Gıda

muhafaza koşulları ve ISO standartları konularında üreticilerin eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Ek olarak, "Eğitim ve Bilinçlendirme" (8 kişi), "Destek ve Teşvikler" (7 kişi), "İstihdam ve İşgücü" (6 kişi) ve "Kırsal Kalkınma ve Altyapı" (5 kişi) kategorileri de öne çıkmaktadır. "Eğitim ve Bilinçlendirme" kategorisi, tarım sektöründe çalışanların eğitimi ve bilinçlendirilmesinin yetersiz olduğunu ve eğitimlerin düzenli ve sürekli yapılması gerektiğini vurgular. "Destek ve Teşvikler" kategorisi, tarım sektöründe çalışanlar için yeterli destek ve teşvikin sağlanmadığını belirtir. Genç çiftçilerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. "İstihdam ve İşgücü" kategorisi, tarım sektöründe yeterli sayıda işçi bulunamaması ve mevcut işgücünün verimli kullanılmaması sorununu ele alır. "Kırsal Kalkınma ve Altyapı" kategorisi ise, kırsal kesimlerde altyapı eksikliklerini ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi gerektiğini vurgular.

Bu sonuçlar, gıda güvenliği ile ilgili yasal düzenlemelerin etkinliğini artırmak için denetim ve uygulama eksikliklerinin giderilmesi, gıda güvenliği ve kalite kontrolünün güçlendirilmesi, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin artırılması, destek ve teşviklerin artırılması, istihdam ve işgücü sorunlarının çözülmesi ve kırsal kalkınma ve altyapının iyileştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu alanlara yapılacak yatırımlar, tarım sektöründe gıda güvenliğini ve kaliteyi artırarak, sektörün genel verimliliğini ve sürdürülebilirliğini sağlayabilir.

SONUÇ

Bu çalıştay, tarımsal işgücü ve NEET (Ne eğitimde ne istihdamda olan gençler) gençlerin tarım sektöründe istihdam edilebilirliklerinin artırılmasına yönelik önemli bulgular ortaya koymuştur. Çalıştay sırasında yapılan tartışmalar, tarımsal işgücünün niteliklerinin geliştirilmesinin sektörde sürdürülebilir kalkınmayı destekleyeceğini ve gençlerin bu alanda daha aktif bir şekilde yer almasını sağlayacağını göstermiştir.

Katılımcılar, tarım sektöründeki mevcut işgücü eksikliklerine dikkat çekmiş ve tarımda kalifiye eleman yetiştirmenin önemini vurgulamışlardır. Bu bağlamda, çalıştay boyunca gündeme gelen konular arasında gençlerin eğitim süreçlerinin güçlendirilmesi ve tarımsal eğitim programlarının daha etkin hale getirilmesi gerekliliği öne çıkmıştır. Tarım sektörüne ilgi duyan gençlerin, bilgi ve becerilerini artırmak için daha kapsamlı eğitim ve sertifikasyon programlarına ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir.

Çalıştayın bir diğer önemli bulgusu, gençlerin tarım sektöründe istihdam edilmesini teşvik eden politikalara duyulan ihtiyaçtır. Özellikle NEET gençler için istihdam politikalarının ve teşvik programlarının hayata geçirilmesinin, tarım sektörüne olan ilgiyi artırabileceği belirtilmiştir. Tarım sektöründe genç işgücünün etkin bir şekilde kullanılması, kırsal kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Tartışmalardan elde edilen bir diğer çıkarım ise tarım sektöründe teknoloji kullanımının artırılması gerektiğidir. Çalıştayda dile getirilen görüşlere göre, tarımda verimliliği artırmak ve gençlerin ilgisini çekmek için dijital tarım uygulamaları, modern tarım teknolojileri ve yenilikçi üretim yöntemleri yaygınlaştırılmalıdır. Bu durum, gençlerin tarım sektöründe daha cazip iş fırsatları bulmasını sağlayacak ve sektöre olan bağlılıklarını artıracaktır.

Katılımcılar, kırsal bölgelerdeki genç nüfusun tarımsal işgüce dahil edilmesi için yerel yönetimlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve üniversitelerin iş birliği içinde çalışması gerektiğini vurgulamışlardır. Çalıştayda, kamu ve özel sektör iş birliklerinin artırılması gerektiği ve tarımsal kalkınma projelerinin yerel ihtiyaçlara göre şekillendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Çalıştayda ayrıca, tarımsal iş gücünün geliştirilmesi amacıyla yapılan projelerin, sürdürülebilir ve uzun vadeli etkilere sahip olması gerektiği vurgulanmıştır. Katılımcılar, proje çıktılarının izlenmesi ve raporlanmasının, daha sonraki projelerde referans olarak kullanılmasının önemine dikkat çekmişlerdir. Bu, hem tarımsal işgücü projelerinin başarısını değerlendirmek hem de gelecekteki projelerde daha etkili stratejiler geliştirmek açısından kritik bir unsurdur.

Tarımsal iş gücüne yönelik eğitimlerin kapsamı ve içeriği konusunda yapılan tartışmalarda, gençlerin ihtiyaçlarına uygun eğitim programlarının tasarlanmasının önemi vurgulanmıştır. Bu eğitimlerin sadece teorik değil, aynı zamanda uygulamalı olarak da verilmesi gerektiği belirtilmiş ve tarımsal uygulamaların gençlere sahada öğretilmesinin gerekliliği dile getirilmiştir.

Sonuç olarak, bu çalıştay, tarımsal işgücünün geliştirilmesi ve gençlerin tarım sektörüne kazandırılması konusunda birçok önemli öneri sunmuştur. Çalıştay sırasında elde edilen bulgular, tarımsal iş gücünün daha verimli ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesine ışık tutmaktadır. Özellikle gençlerin sektöre ilgisini artıracak politikalara duyulan ihtiyaç net bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Çalıştay sonunda elde edilen bulgular doğrultusunda, gençlerin tarıma yönlendirilmesi ve kırsal kalkınmanın desteklenmesi için daha kapsamlı bir yol haritasının oluşturulması gerektiği sonucuna varılmıştır. Katılımcılar, bu sürecin sadece kısa vadeli projelerle değil, uzun vadeli stratejik planlamalarla desteklenmesi gerektiği konusunda hemfikir olmuşlardır.

Sonuç olarak, tarım sektöründe genç işgücünün artırılması, kırsal kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve sektörde sürdürülebilir bir iş gücü yaratılması açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Bu çalıştay, tarımsal iş gücüne yönelik projelerin daha etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesine katkı sağlayacak değerli öneriler sunmuş ve gelecekteki projeler için önemli bir referans noktası olmuştur.

Bu rapor Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla orum Valiliği Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyetinin görüşlerini yansıtılmak zorunda değildir.

This report has been produced with the financial assistance of the European Union and the Republic of Turkey. Its contents are the sole responsibility of orum Governorship Central Villages Service Provision Union and do not necessarily reflect the views of the European Union and the Republic of Turkey.

@keepbeesalivetr

www.keepbeesalive.net

Szleşme No : TREESP1.2NEETPRO/P-03/147
Proje adı : “Arıları Yaşat, Geleceğini Kazan”
“Keep Bees Alive, Earn Your Future”

Adres : orum Valiliği Ek-1 Binası Zemin Kat
Web : <https://www.keepbeesalive.net>
E posta : keepbeesalive@gmail.com